

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інституту

Кафедра обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Теоретичні основи і методичні аспекти аудиту операцій з оборотними
активами підприємства

(за матеріалами Приватного акціонерного товариства «Вінницький
олійножировий комбінат», м. Вінниця)

Здобувача вищої освіти
II курсу, групи ФКА-21з(м),
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
освітньої програми «Фінансовий
контроль та аудит»
заочної форми навчання

Анастасії СОЛОВЕЙ

Науковий керівник
канд. екон. наук, доцент

Олена КУДИРКО

Гарант освітньої програми
д-р. екон. наук, професор

Ганна ДАЦЕНКО

Вінниця 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 Теоретичні засади організації операцій з оборотними активами підприємства.....	6
1.1. Економічна сутність операцій з оборотними активами підприємства.....	6
1.2. Організаційно-економічна характеристика діяльності ПрАТ «Вінницький ОЖК».....	11
РОЗДІЛ 2 Організаційно-інформаційні основи аудиту операцій з оборотними активами.....	18
2.1. Оцінка системи бухгалтерського обліку як інформаційне забезпечення операцій з оборотними активами ПрАТ «Вінницький ОЖК».....	18
2.2. Організація та планування аудиту операцій з оборотними активами ПрАТ «Вінницький ОЖК».....	24
РОЗДІЛ 3 Аналіз операцій з оборотними активами ПрАТ «Вінницький ОЖК».....	32
3.1. Аналіз операцій з оборотними активами на споживчому ПрАТ «Вінницький ОЖК».....	32
3.2. Процедури та прийому у процесі проведення аудиту операцій з оборотними активами.....	37
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	47
ДОДАТКИ.....	53

ВСТУП

В сучасних умовах господарської діяльності питання фінансової стійкості та ефективного управління активами стають ключовими для успішної діяльності будь-якого підприємства. Оборотні активи відіграють важливу роль у функціонуванні підприємств, оскільки вони є основним джерелом забезпечення ліквідності та покриття поточних зобов'язань. В цьому контексті аудит операцій з оборотними активами стає критично важливим елементом фінансового контролю та управління ризиками на підприємствах.

Зараз ефективність аудиту операцій з оборотними активами стає критерієм успіху не лише для підприємств, але й для аудиторських фірм, що надають такі послуги. Зростання конкуренції, зміни у законодавстві, а також високий рівень вимог до фінансової звітності вимагають від аудиторів глибоких знань та навичок у сфері аудиту оборотних активів.

Аналізу проблем обліку оборотних активів та їх вирішенню присвячено багато праць вчених та економістів, а саме: Бланк І.О., Слав'юк Р.А., Браїлі Р.В., Ковальов В.В., Бутинець Ф.Ф., Демченко Т.А., Кірейцев Г.Г., Нашкерська Г.В. Єрмасова Н.Б., Усатов І.А. та інші.

Метою написання кваліфікаційної роботи з аудиту операцій з оборотними активами підприємства є визначення теоретичних основ зазначеного напрямку, з'ясування економічної сутності на прикладі ПрАТ «Вінницький ОЖК», пояснення операційних та фінансових показників щодо оборотних активів – виконання аудиту. Розробка оптимальних методик проведення аудиту з оборотними активами та шляхи їх вдосконалення на ПрАТ «Вінницький ОЖК» розробляє.

Для досягнення цієї мети, у роботі поставлені такі завдання:

- розкрити економічну сутність операцій з оборотними активами;

- розглянути організаційно-економічну характеристику діяльності ПрАТ «Вінницький ОЖК»;
- оцінити систему бухгалтерського обліку у частині операцій з оборотними активами на ПрАТ «Вінницький ОЖК»;
- навести методику організації та планування аудиту операцій з оборотними активами;
- проаналізувати операції з оборотними активами на ПрАТ «Вінницький ОЖК»;
- оцінити інформаційне забезпечення системи організації аудиту операцій з оборотними активами ПрАТ «Вінницький ОЖК»;
- розглянути напрями удосконалення аудиту операцій з оборотними активами ПрАТ «Вінницький ОЖК».

Об'єктом дослідження є операції з оборотними активами, наявна інформація про них на підприємстві, рахунки на яких вони обліковуються, основні консолідовані документи, що підтверджують факт усіх проведених операцій з оборотними активами та інша інформація, що стосується цих активів на прикладі ПрАТ «Вінницький ОЖК».

Предмет дослідження аудиту операцій з оборотними активами – теоретичні засади даної галузі та всі економічні процеси які здійснюються на підприємстві протягом певного періоду часу, методи та методичні аспекти аудиту з оборотними активами.

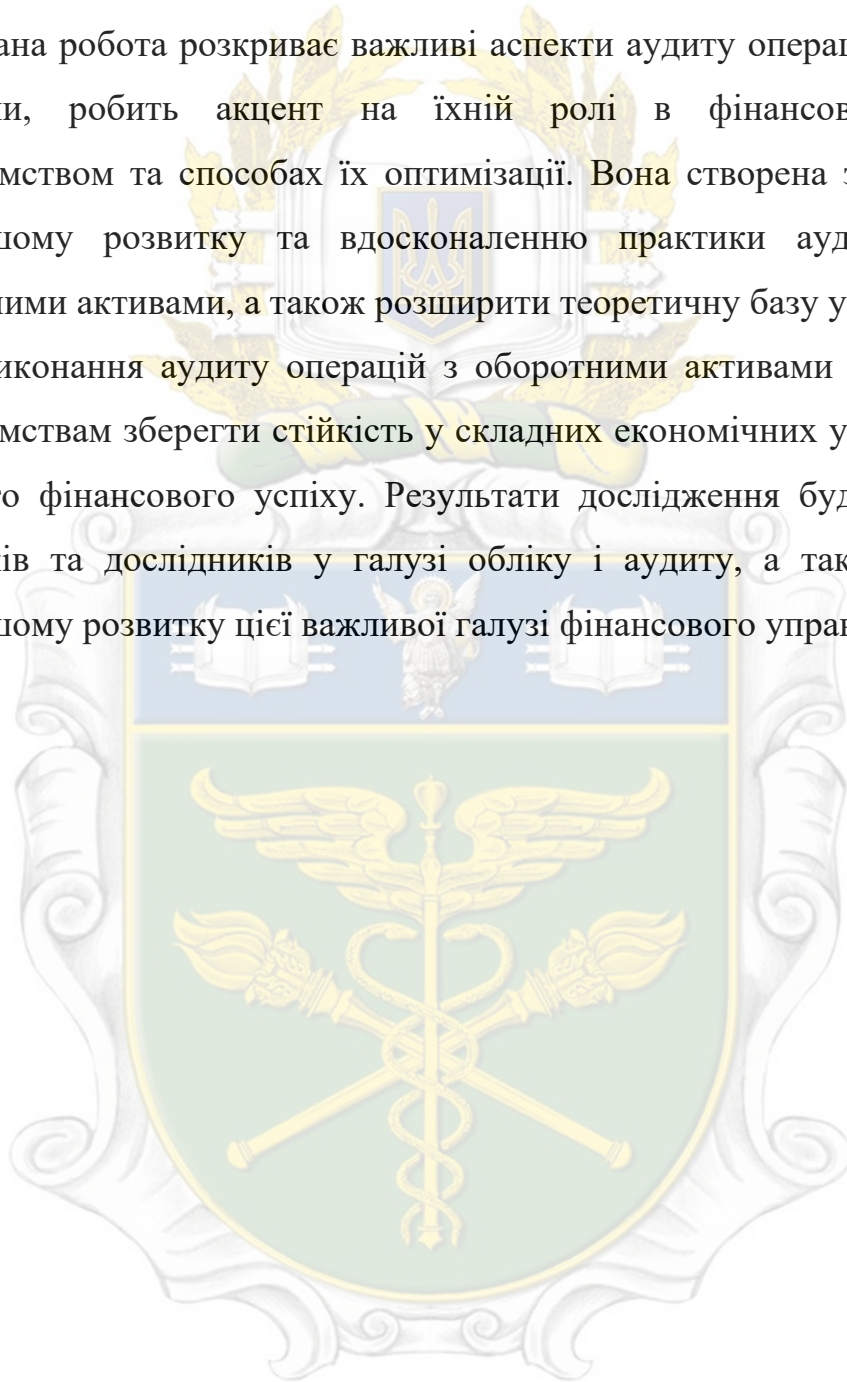
Для досягнення поставлених завдань, робота буде базуватися на аналізі літературних джерел, законодавства, статистичних даних та практичних прикладів.

Теоретичне обґрунтування і практичні рекомендації, розроблені у цій кваліфікаційній роботі, можуть слугувати важливими науковими і практичними висновками для фахівців у сфері обліку та аудиту операцій з оборотними активами. Розуміння та впровадження цих принципів може сприяти підвищенню ефективності управління оборотними активами, зменшенню ризиків та підвищенню конкурентоздатності підприємств.

Основними джерелами інформації для написання кваліфікаційної роботи з аудиту операцій з оборотними активами є Податковий кодекс України, закони України, постанови та директиви, а також праці вітчизняних та міжнародних науковців з аудиту операцій з оборотними активами.

Дана робота розкриває важливі аспекти аудиту операцій з оборотними активами, робить акцент на їхній ролі в фінансовому управлінні підприємством та способах їх оптимізації. Вона створена з метою сприяти подальшому розвитку та вдосконаленню практики аудиту операцій з оборотними активами, а також розширити теоретичну базу у цій області.

Виконання аудиту операцій з оборотними активами може допомогти підприємствам зберегти стійкість у складних економічних умовах та досягти більшого фінансового успіху. Результати дослідження будуть корисні для практиків та дослідників у галузі обліку і аудиту, а також сприятимуть подальшому розвитку цієї важливої галузі фінансового управління.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОПЕРАЦІЙ З ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність операцій з оборотними активами підприємства

Однією з умов ефективного функціонування підприємства у ринкові економіці є забезпечення їх оборотними активами. Однак для того, щоб продуктивно використовувати ці ресурси, підприємству не достатньо просто мати доступ до цих ресурсів.

З економічної точки зору, оборотні активи – це ресурси, контрольовані підприємством, які використовуються у виробничому процесі і можуть бути перенесені у вартісному вираженні на готову продукцію або конвертовані в грошові кошти протягом одного операційного циклу.

На сьогоднішній день, відповідно до П(С)БО 1, оборотні активи охоплюють гроші і їх еквіваленти, які не обмежені в у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу або протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

До оборотних активів підприємства включаються [19]:

1) Запаси, які включають в себе:

Виробничі запаси:

- Сировина.
- Матеріали (які піддавалися промисловій обробці).
- Паливо і допоміжні матеріали (паливно-енергетичні та мастильні).
- Куповані напівфабрикати.
- Тара і тарні матеріали.
- Малоцінні та швидкозношувані предмети (використовуються як засоби праці впродовж не більше одного року або нормального операційного циклу).
- Запасні частини для поточного ремонту.

- Тварини на вирощуванні та відгодівлі.
- Незавершене виробництво.
- Готова продукція.
- Товари.

2) Векселі одержані.

3) Дебіторська заборгованість, яка включає в себе:

- Дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги (відображається в балансі в розрізі трьох статей: чистої реалізаційної вартості, первісної вартості та резерву сумнівних боргів; чиста реалізаційна вартість = первісна вартість - резерв сумнівних боргів).

- Дебіторська заборгованість за розрахунками, яка включає в себе заборгованість за бюджетом, видані аванси, нараховані доходи, внутрішні розрахунки та іншу поточну дебіторську заборгованість.

4) Поточні фінансові інвестиції.

5) Грошові кошти та їхні еквіваленти (відображається в балансі в розрізі двох статей: у національній валюті; в іноземній валюті).

6) Інші оборотні активи.

7) Витрати майбутніх періодів.

Склад оборотних активів у балансі підприємства представлено в таблиці 1.1.

Витрати майбутніх періодів відображають в собі вартість витрат, що вже були здійснені протягом поточного або попередніх періодів, але вони мають бути розподілені на собівартість у майбутніх періодах [15].

Таблиця 1.1 - Склад оборотних активів [21]

Назва статей, розділів Активу	Коментар до статті
II. Оборотні активи	
Запаси	Запаси - це активи, які утримує підприємство для подальшого споживання під час виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг; перебувають у процесі виробництва; утримує підприємство для подальшого продажу (запаси готової продукції)

Кінець таблиці 1.1

Векселі одержані	Відображають суми, які підприємство одержить, коли підприємство-векселедавець погасить свій вексель (виплатить за векселем). Вексель - цінний папір, що засвідчує безумовне грошове зобов'язання боржника сплатити у певний термін визначену суму грошей власникові векселя
Дебіторська заборгованість	Дебітори - фізичні й юридичні особи, які заборгували підприємству певні суми грошових коштів або інші активи. Дебіторська заборгованість - сума заборгованості дебіторів перед підприємством на певну дату
Поточні фінансові інвестиції	Відображають фінансові інвестиції на строк, що не перевищує 1 року
Грошові кошти та їх еквіваленти	Відображають кошти в касі підприємства, на поточних рахунках у банках
Інші оборотні активи	Відображаються суми оборотних активів, які не можуть бути включені до вищенаведених статей
Витрати майбутніх періодів	Відображають вартість витрат, які вже здійснені впродовж поточного або попередніх періодів, але підлягають віднесенню на собівартість у майбутніх періодах. До витрат майбутніх періодів відносять витрати, пов'язані з підготовчими до виробництва роботами в сезонних галузях промисловості, сплачені авансом орендні платежі, оплата страхового поліса, передоплата на газети

Ступінь ефективності господарської діяльності визначається ефективністю та раціонально-економічним використанням оборотних активів. Розглянута класифікація дає можливість оцінити різні аспекти оборотних активів підприємства для успішного управління ними. На різних етапах розвитку економічної теорії виникало багато концепцій щодо її якісного змісту. Сучасна економічна теорія нараховує десятки термінів з різними суттєвими значеннями, але взаємозамінними: «оборотний капітал», «оборотні активи», «оборотні фонди», «оборотні кошти»

Оборотні активи постійно перебувають у русі, утворюючи відповідні цикли від грошових коштів до виробничих запасів, від виробничих запасів до незавершеного виробництва, а потім від незавершеного виробництва до готової продукції. Після завершення одного обороту починається новий. Таким чином відбувається безперервний кругообіг, що змінює форму руху. При цьому вона змінюється з грошової форми на товарну, потім на виробничу, а потім знову на товарну і грошову.

Упорядковуюючи оборотні активи, необхідно розрізняти їх склад і структуру. До складу оборотних активів входять усі його складові (предмети). Структура оборотних активів — це частка окремих його складових у загальній сумі.

Їх класифікація за різними ознаками важлива для правильної організації оборотних активів, оскільки дозволяє підприємствам визначити оптимальний склад і структуру оборотних активів, їх потреби та джерела формування. Від цього багато в чому залежить фінансове становище підприємства. Класифікацію оборотних активів підприємства наведено в рисунку 1.1.

Рисунок 1.1 – Класифікація оборотних активів підприємства

Порядок формування джерел оборотних активів на підприємствах залежить від форми власності, в якій функціонує підприємство, особливостей організаційної структури підприємства та інших факторів.

Джерела формування оборотних активів державних підприємств визначаються органом управління. До яких відносяться бюджетні кошти, кошти інших подібних підприємств та централізовані кошти вищих органів управління.

На підприємствах заснованих на колективній формі власності, оборотні активи формуються на момент створення за рахунок фінансових і матеріальних внесків засновників та безоплатних внесків інших підприємств чи фізичних осіб.

У процесі подальшої діяльності підприємства оборотні активи можуть поповнюватися за рахунок власних фінансових ресурсів (прибутку), позикових коштів та інших фінансових ресурсів (додаткові внески засновника, дотації з бюджету, благодійні внески юридичних осіб і фізичних, тощо).

Власні фінансові ресурси, призначені для формування оборотних активів підприємства, відображаються у статутному фонді (статутному капіталі).

Таким чином, оборотні активи підприємства виконують дві функції: виробничу і розрахункову. Суть виробничої функції полягає у забезпеченні безперервності процесу виробництва. Обігові кошти, авансовані в обігові виробничі фонди, підтримують безперервність процесу виробництва і переносять свою вартість на новостворений продукт. Після завершення виробництва обігові кошти переходять у сферу обігу, де виконують другу функцію – розрахункову.

Поліпшення використання оборотних активів сприяє підвищенню рентабельності підприємств, і навпаки, погіршення їх використання і відволікання на позапланові цілі знижує ефективність використання оборотних активів, створює важке фінансове становище.

Таким чином, оборотні активи відіграють важливу роль на підприємстві. Це пов'язано з тим, що без них майже всі процеси були б неможливими. Кожен актив відіграє певну роль у діяльності компанії і не може бути виключений із загального процесу. Від ефективного використання та правильного обліку активів залежить рівень прибутку компанії та значення її показників.

1.2 Організаційно-економічна характеристика діяльності ПрАТ «Вінницький ОЖК»

ПрАТ «Вінницький ОЖК» - це підприємство, яке є одним з найбільших і найпотужніших підприємств з переробки олійних культур і виробництва рослинних олій та жирів в Україні. Засноване підприємство у 2003 році в місті Вінниця, Україна. ПрАТ «Вінницький ОЖК» має власне виробниче обладнання та здійснює весь цикл виробництва - від збирання органічної сировини до упаковки готової продукції. Компанія дотримується стандартів органічного виробництва та має сертифікати відповідності європейських та українських стандартів. Продукція ПрАТ «Вінницький ОЖК» експортується в країни Європи, Азії та Америки [40].

Кваліфікаційну роботу написано за матеріалами ПрАТ «Вінницький ОЖК», яке розташоване за адресою м. Вінниця, вул. Немирівське Шосе, будинок 26. Основним документом, що регулює діяльність підприємства є Статут (Додаток Б). Основна інформація про підприємство наведена в таблиці 1.2.

Варто зазначити, що сьогодні ПрАТ «Вінницький ОЖК» є одним із найбільших олійнопереробних підприємств, яке займається переробкою трьох олійних культур: сої, редиски та соняшнику. Потім ці продукти використовувалися для виробництва олії та продавалися населенню під торговою маркою Vioil.

Таблиця 1.2 - Загальна характеристика ПрАТ «Вінницький ОЖК»

Стаття	Характеристика
Повна назва	Приватне акціонерне товариство «Вінницький олійножировий комбінат»
Скорочена назва	ПрАТ «Вінницький ОЖК»
Юридична адреса	21034, Вінницька обл., м. Вінниця, 21034, Вінницька обл., місто Вінниця, Староміський район, вулиця Немирівське Шосе, будинок 26
Рік заснування	1955
Основні види діяльності згідно коду КВЕД	– виробництво олії та тваринних жирів; – виробництво маргарину і подібних харчових жирів;
Директор	Чаленко Дмитро Андрійович
Серія і № свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи	A01 № 643301
ЄДРПОУ	00373758
Розмір статутного капіталу	78099 тис. грн.
Основні ринки збуту	Україна, Республіка Молдова, Ізраїль, Бельгія, Німеччина

Компанія продовжує розвивати, вдосконалювати та розширювати виробниче обладнання та асортименти, покращувати якість продукції та розширювати ринки збуту. Загальний асортимент компанії налічує понад 75 найменувань, оскільки крім різних видів олії, підприємство виробляє також маргарин. Продукція компанії продається більш ніж в 25 країнах.

Великий вплив на діяльність ПрАТ «Вінницький ОЖК» має структура організації управління, наведена на рис. 1.2.

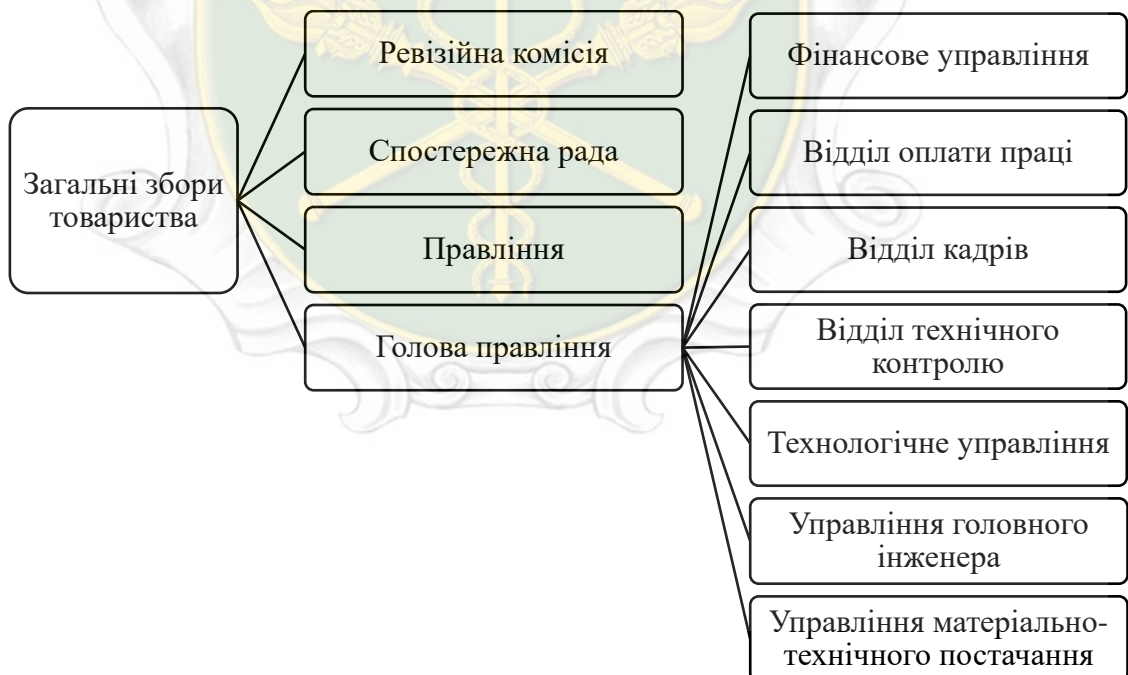

Рисунок 1.2 - Організаційна структура ПрАТ «Вінницький ОЖК»

Це лінійна функція. Вищим органом управління є загальні збори акціонерів компанії, виконавчим органом управління є директори, а органом контролю є ревізійна комісія та наглядова рада. Кожен структурний підрозділ очолює керівник, який виконує завдання.

Тому ПрАТ «Вінницький ОЖК» є передовим сучасним підприємством, яке займається переробкою олійних культур та виробництвом олійних культур. Продукція компанії поширюється в усіх регіонах України, а також за кордоном. Сьогодні продукція компанії експортується в 25 країн світу, має розвинену внутрішню та зовнішню торговельну мережу. Організаційна структура управління підприємством лінійно-функціональна. Кожна структурна одиниця має керівника, який несе основну відповідальність за роботу керівника. У компанії створена система авторизації.

Організаційна структура управління ПрАТ «Вінницький ОЖК» також має значний вплив на їхню діяльність. Вона є лінійно-функціональною і включає загальні збори акціонерів, виконавчий орган управління (директора), а також контролюючі органи, такі як ревізійна комісія і наглядова рада. Кожен структурний підрозділ підпорядкований одному керівнику, що відповідає за його функції та виконання завдань.

Для кожного бізнесу в сучасних умовах важливо отримувати стабільний прибуток не лише як засіб виживання, а й як поштовх для позитивних змін, розширення господарської діяльності тощо. Для цього доречно оцінити рентабельність ПрАТ «Вінницький ОЖК».

Ринок виробників олії в Україні є дуже конкурентним, оскільки на ньому діють численні підприємства, які спеціалізуються на виробництві схожої продукції. Таким чином, можна вважати, що ПрАТ «Вінницький ОЖК» функціонує на ринку, де панує чиста конкуренція.

Основними конкурентами ПрАТ «Вінницький ОЖК» на внутрішньому ринку є такі підприємства, як ТОВ "Бандурський ОЕЗ", ТОВ "Українська Чорноморська індустрія", ТОВ "ОЕЗ Кропивницький", ПрАТ "Полтавський ОЕЗ-Кернел Груп", ПрАТ "Вовчанський ОЕЗ", ТОВ "Аграрні інвестиції",

ТОВ "Європейська транспортна стивідорна компанія", ПрАТ "Чернівецький ОЖК" і інші.

Високий рівень конкуренції змушує ПрАТ «Вінницький ОЖК» постійно працювати над розвитком та посиленням своєї конкурентоспроможності. Маючи на увазі конкурентні переваги цього підприємства, можна відзначити наступне [40]:

- добру репутацію на ринку;
- впізнавану торгову марку, під якою реалізується продукція;
- високий рівень технологічного обладнання;
- активну зовнішньоекономічну діяльність.

Ці конкурентні переваги допомагають ПрАТ «Вінницький ОЖК» успішно змагатися на ринку і зберігати своє стабільне положення в галузі.

Проаналізувавши данні таблиці бачимо, що у 2022 році чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) та валовий прибуток (збиток) збільшилися порівняно із минулими роками на рисунку 1.3 зображено динаміку основних показників діяльності підприємства за останні 5 років.

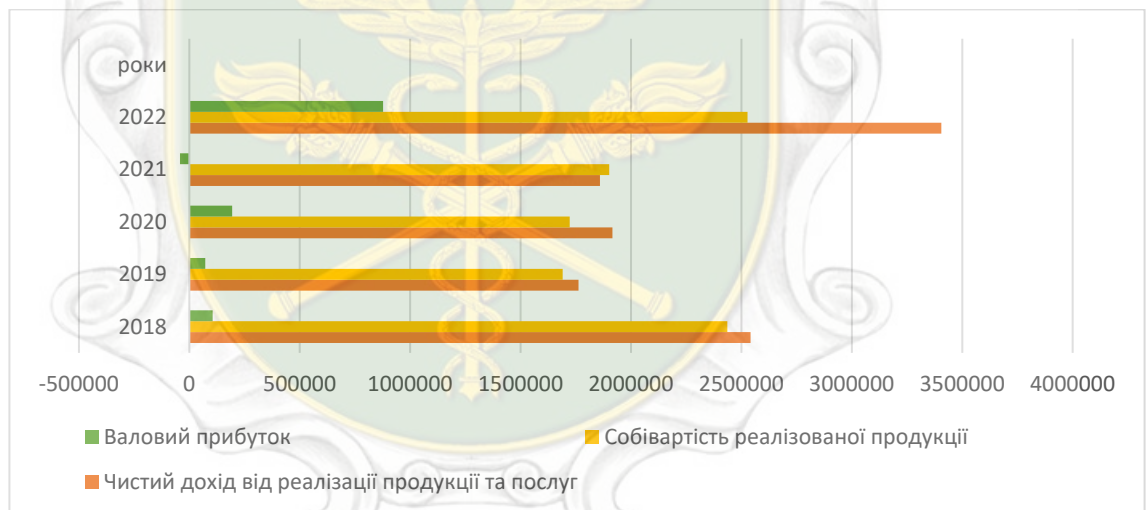

Рисунок 1.3 – Динаміка основних показників ПрАТ «Вінницький ОЖК» за 2018-2022 р.

Інші операційні доходи у 2022 році порівняно із 2018-2021 роками значно підвищився на 248 144 тис. грн, 258 287 тис. грн, 242 594 тис. грн., 172 732 тис. грн. відповідно. Інші операційні витрати також збільшилися, як

й інші операційні доходи. Чистий прибуток (збиток) підприємства у 2022 році становив 105 893 тис. грн., що на 202 977 тис. грн більше - ніж у 2018 році, на 184 546 тис. грн більше - ніж у 2019 році, на 206 049 тис. грн. більше - ніж у 2020 році та на 266 023 тис. грн. більше - ніж у 2021 році відповідно.

Рівень рентабельності за 2018 рік становить $\frac{2541681}{2436258} * 100\% = 104,33\%$ такий рівень рентабельності говорить про прибутковість підприємства. У 2019 році рівень рентабельності склав $\frac{1762329}{1690515} * 100\% = 104,25\%$ рівень рентабельності підприємства тримається стабільно. У 2020 році рівень даного показника становить дещо більше в порівнянні з іншими роками, а саме $\frac{1915837}{1722103} * 100\% = 111,25\%$. Рівень рентабельності у 2021 році значно зменшився та становить $\frac{1859223}{1901664} * 100\% = 97,77\%$. У 2022 році він мав найвищий показник $\frac{3405001}{2527695} * 100\% = 134,71\%$.

У 2018 році середньорічна вартість основних засобів становила $\frac{371275+3661044}{2} = 3686897$ тис. грн. У 2019 році $\frac{3661044+4099385}{2} = 3608993,5$ тис. грн. У 2020 році становила $\frac{3556943+3447243}{2} = 3502093$ тис. грн. У 2021 році склала $\frac{3447243+3322890}{2} = 3385066,5$ тис. грн. А у 2022 році середньорічна вартість основних засобі склала $\frac{3322890+3049357}{2} = 31861123,5$ тис. грн.

У 2018 році фондвіддача склала $\frac{2541681}{3686897} \approx 0,69$ тис. грн., у 2019 році $\frac{1762329}{3608993,5} \approx 0,49$ тис. грн.. У 2020 році даний показник становить $\frac{1915837}{3502093} \approx 0,55$ тис. грн., а у 2021 році $\frac{1859223}{3385066,5} \approx 0,55$. У 2022 році показник фондвіддачі збільшився в порівнянні з 2021 роком $\frac{3405001}{3186123,5} \approx 1,07$ тис. грн.

Середньооблікова чисельність працівників розкривається у формі 1 – (Баланс) Звіт про фінансовий стан. Протягом 2018-2022 років чисельність особового складу з кожним роком зменшувалася, так у 2018 році кількість

працівників становила – 881 особи, у 2019 році – 845 особи, у 2020 році – 803 особи, а у 2021 та 2022 роках – 708 та 673 особи відповідно.

Рівень продуктивності праці у 2018 році склав $\frac{2541681}{881} = 2885$ грн/чол. У 2019 році $\frac{1762329}{845} = 2085,60$ грн/чол., що на 799,4 грн/чол. менше ніж у 2018 році. У 2020 році рівень продуктивності праці збільшився на 300,25 грн/чол., а саме $\frac{1915837}{803} = 2385,85$, у 2021 році даний показник склав $\frac{1859223}{708} = 2626,02$ грн/чол., а у 2022 році $\frac{3405001}{673} = 5059,44$, що на 2 433,42 тис/чол. більше за попередній рік. Продуктивність праці настільки висока, тому що, крім відсутності постійних працівників, існує висока ступінь автоматизації обладнання, яке не потребує робочої сили.

ПрАТ «Вінницький ОЖК» має значну клієнтську базу, що пояснюється перш за все тим, що їхні продукти відносяться до товарів першої необхідності. Олія є необхідною складовою для різних сфер господарювання, включаючи харчову промисловість, такі як кондитерська, молочна, консервна, хлібопекарська і інші галузі. Крім того, продукція ПрАТ «Вінницький ОЖК» доступна безпосередньо населенню через мережі супермаркетів, таких як "Сільпо", "АТБ", "Маркетопт" та інші.

Однак, діяльність ПрАТ «Вінницький ОЖК» ускладнюється рядом факторів, включаючи загальну економічну нестабільність у країні, девальвацію національної валюти, дефіцит соняшнику (оскільки велика частина сировини експортується), підвищення вартості соняшника, зниження покупельної спроможності населення та наслідки пандемії Covid-19. Подальші перспективи компанії значною мірою залежать від вирішення цих проблем.

У зв'язку з бойовими діями на території України на початку війни діяльність підприємства була призупинена на два тижні, але потім почали набирати обертів, хоча й на 30% менше, ніж до початку війни.

ПрАТ «Вінницький ОЖК» реалізує продукцію власним автотранспортом по всій території України та за її межами. Проблеми з

паливом виникли внаслідок вторгнення росії на територію України, через що досліджуваному підприємству було важко збути продукцію.

Підвищення обмінного курсу долара та євро призвело до зростання цін на різноманітну сировину та комплектуючі, імпортовані з інших країн. Це призвело до збільшення витрат на виробництво та ще збільшило індивідуальні витрати на виробництво.

Таким чином, виходячи з аналізу основних показників, ПрАТ "Вінницький ОЖК" характеризується функціонуванням великої кількості автоматизованих об'єктів. Хоча продукція, яку виробляє це підприємство, користується попитом у споживачів, обсяги виробництва та надходження від її реалізації напряму залежать від погодних умов у період посіву, дозрівання та збору врожаю, а також від можливості збору врожаю з окупованих росією територій.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНІ ОСНОВИ АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ З ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ

2.1 Оцінка системи бухгалтерського обліку як інформаційне забезпечення операцій з оборотними активами ПрАТ «Вінницький ОЖК»

Відомим і незаперечним фактом є те, що оборотні активи є найважливішою складовою майна підприємства. Тому у комплексі заходів по створенню системи бухгалтерського обліку особлива роль відводиться формуванню повної і достовірної інформації про наявність, рух і використання оборотних активів на підприємстві. Крім того, перехід до ринкових відносин, поєднаний зі змінами в економічному секторі, вимагає альтернативних підходів до вирішення питань методики і організації обліку оборотних активів. Важливою умовою організації обліку оборотних активів є своєчасне і правильне оформлення первинними документами господарських операцій по надходженню і руху оборотних активів.

Основні господарські операції та кореспонденцію рахунків за ними, що відображають надходження та витрачання виробничих запасів, наведено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Кореспонденція рахунків з обліку руху виробничих запасів

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
Надходження виробничих запасів від постачальника (з оплатою після одержання)			
1.	Отримано виробничі запаси від постачальника	20	631
2.	Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	631
3.	Проведено оплату постачальнику	631	311
Придбання виробничих запасів підзвітною особою			

Кінець таблиці 2.1

4.	Видано з каси гроші підзвітній особі	372	301
5.	Оприбутковано запаси, які придбані підзвітною особою	20	372
6.	Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	372
Безкоштовне одержання виробничих запасів для виробничих цілей			
7.	Оприбутковано запаси, що надійшли безоплатно	29	718
Надходження виробничих запасів як внеску до зареєстрованого капіталу			
8.	Отримано запаси як внесок до зареєстрованого капіталу	20	46
9.	Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	46
Списання виробничих запасів іншого використання на підприємстві			
10.	Відпущено запаси зі складу на виготовлення продукції	23	20
11.	Списано запаси для:		
	- загальновиробничих потреб	91	20
	- адміністративних потреб	92	20
	- потреб, пов'язаних зі збутом продукції	93	20
	для капітального будівництва або поліпшення, модернізації, модифікації основних засобів	15	20
12.	Списано різницю між балансовою та справедливою вартістю виробничих запасів, обмінаних на подібні активи	946	20
13.	Списано суму зниження ціни виробничих запасів до чистої вартості реалізації	946	20
14.	Виявлені нестачі і втрати від псування запасів в результаті інвентаризації	974	20
Продаж виробничих запасів (з оплатою після передачі запасів)			
15.	Відображено дохід від реалізації запасів	361	712
16.	Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ	712	641
17.	Списана собівартість реалізованих запасів	943	20
Списання виробничих запасів у результатів безоплатної передачі			
18.	Передано безплатно запаси	949	20
19.	Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ	949	641

ПрАТ «Вінницький ОЖК» самостійно вибирає певну систему реєстрів обліку, порядок і спосіб реєстрації і узагальнення інформації з дотриманням єдиних принципів бухгалтерського обліку, враховуючи особливості своєї

діяльності і технології обробки облікових даних - форму бухгалтерського обліку.

Порядок оцінки і обліку товарно-матеріальних цінностей регулюється Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»

Для узагальнення інформації про наявність та рух належних підприємству виробничих запасів в діючому плані рахунків передбачено рахунок 20 «Виробничі запаси». Зазначений рахунок включено до Робочого плану рахунків ПрАТ «Вінницький ОЖК».

Аналітичний облік довгострокової дебіторської заборгованості та інших необоротних активів ведеться за кожним дебітором, за видами заборгованості, термінами її виникнення й погашення, за видами інших необоротних активів. У таблиці 2.2 наведені типові ситуації появи дебіторської заборгованості у ПрАТ «Вінницький ОЖК»

Таблиця 2.2 – Кореспонденція рахунків з обліку руху довгострокової дебіторської заборгованості

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
Виникнення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги			
1.	Визначення доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	361	701 (702.703)
2.	Перерахування авансу за майбутню поставку товарів, робіт чи послуг	371	311
3.	Визнано дохід від здавання в оренду приміщення	377	713
4.	Нараховано відсотки по банківському кредити	373	733
5.	Нараховано дохід від дивідендів	373	731
6.	Отримано вексель по реалізованій продукції	341	361
7.	Нараховано штрафні санкції по договору з покупцем	374	715
8.	Видано кошти підзвітній особі	372	301
Погашення дебіторської заборгованості			
9.	Отримання оплати за відвантажену продукцію, товари, роботи, послуги	311	361
10.	Отримано оплату від інших дебіторів	311	377

Проаналізувавши оборотні активи ПрАТ «Вінницький ОЖК» можна констатувати про:

Зменшення запасів з 336,581 тис. грн у 2021 році до 151,831 тис. грн у 2022 році. Що свідчить про оптимізацію запасів.

Значне збільшення дебіторської заборгованості з 29,613 тис. грн у 2021 році до 649,465 тис. грн у 2022 році. Це може вказувати на збільшення обсягу виставлених рахунків для клієнтів.

Збільшення грошових активів та їх еквіваленти з 30,266 тис. грн у 2021 році до 142,028 тис. грн у 2022 році.

Зменшення інших оборотних активів з 10,670 тис. грн у 2021 році до 8,785 тис. грн у 2022 році.

Загальна картина показує, що компанія зменшила свої необоротні активи, такі як нематеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції та основні засоби. Це може бути пов'язано з різними стратегічними рішеннями, такими як продаж активів або їхнє списання.

У той же час оборотні активи, такі як дебіторська заборгованість та грошові кошти, збільшилися. Збільшення дебіторської заборгованості може вказувати на збільшення обсягу продажів, а збільшення грошових коштів може свідчити про нагромадження ліквідних активів підприємства.

Таблиця 2.3 - Бухгалтерські проведення з обліку розрахунків результати операційної діяльності ПрАТ «Вінницький ОЖК» [47]

Зміст господарської операції	Дебет (грн)	Кредит (грн)
Надходження від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2937465,0	
Повернення податків і зборів	18709,0	
Цільового фінансування	193,0	
Надходження авансів від покупців і замовників	290718,0	
Надходження від повернення авансів	9205,0	
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	590,0	
Надходження від операційної оренди	13316,0	
Інші надходження	182646,0	
Витрачання на оплату товарів (робіт, послуг)		2311217,0
Витрачання на оплату праці		102848,0
Відрахувань на соціальні заходи		27587,0

Кінець таблиці 2.3

Зобов'язань з податків і зборів		31553,0
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток		45,0
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість		900,0
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів		31553,0
Витрачання на оплату авансів		45019,0
Витрачання на оплату повернення авансів		141503,0
Витрачання на оплату цільових внесків		234336,0
Інші витрачання		154128,0
Чистий рух коштів від операційної діяльності	404651,0	

Ці проводки відображають рух грошових коштів від операційної діяльності за звітний період. Після виконання цих проводок дебет рахунку 1010 «Грошові кошти» буде дорівнювати кредиту рахунку 3195 «Чистий рух коштів від операційної діяльності», що відповідає за прямим методом відображення грошових потоків.

Загальний баланс на початок і кінець періоду залишився стабільним, а власний капітал компанії зменшився на 29179 тис. грн, що може бути пов'язано з фінансовими результатами компанії.

Між обліковими та аналітичними даними існує тісний зв'язок. Побудова аналітичного програмного продукту базується на розширенні аналітичних функцій бухгалтерських програм. Основний масив інформації формується в системі обліку, тому для побудови аналітичних таблиць, виконанні розрахунків - невід'ємним є базові знання з бухгалтерського обліку, тобто дані бухгалтерського обліку є основою інформаційної бази економічного аналізу.

За допомогою програмного продукту «М.Е.Дос» підприємство подає щомісячні, щоквартальні та річні звіти в державні контролюючі органи (рис. 2.1). Від результату аналізу доходів залежить інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття адекватних стратегічних управлінських рішень, спрямованих на посилення конкурентоспроможності підприємства та виявлення резервів підвищення ефективності його діяльності.

Перелік рахунків, що був проаналізований у дослідженні, дає можливість із достатнім ступенем повноти розкривати інформацію про джерела надходжень доходів та види діяльності. Дохід від реалізації готової

продукції, товарів, робіт, послуг відображається на аналітичних рахунках у розрізі їх видів.

Код	Найменування	Дата модифікації	Група	Стан	Автор
S1000212	2-інвестицій. Капітальні інвестиції (квартальна)	11.07.2017 09:11	- інвестицій	Прийнятий	Admin
Ю0302003	(1810400000) 2 Податкова декларація екологічного податк	07.07.2017 11:46	Збір за забр	Прийнятий	Admin
Ю0320103	2(1) Дод.1 Розрах. за викиди забрудн. речовин в атм. повіт	07.07.2017 11:36	Збір за забр	Прийнятий	Admin
Ю0320303	2(1) Дод.3 Розрах. за розміщ. відходів у спец. відвед. для ц	07.07.2017 11:43	Збір за забр	Прийнятий	Admin
Ю0500105	1 Ф. №1ДФ Податковий розрахунок сум доходу, нараховані	07.07.2017 12:23	Інше	Прийнятий	Admin
Ю0800104	2 (1810400000) Податкова декларація з рентної плати	07.07.2017 11:26	Рентні плат	Прийнятий	Admin
Ю0810504	2(1) Дод.5 Розрах. з рентної плати за спеціальне використа	07.07.2017 11:24	Рентні плат	Прийнятий	Admin
Ю0800104	2 (1810400000) Нова Податкова декларація з рентної плати	10.07.2017 15:28	Рентні плат	Прийнятий	Admin
Ю0800104	2 (1810400000) Нова Податкова декларація з рентної плати	10.07.2017 15:30	Рентні плат	Прийнятий	Admin
Ю0810504	2(1) Новий Дод.5 Розрах. з рентної плати за спеціальне вико	10.07.2017 15:31	Рентні плат	Прийнятий	Admin
Ю0800104	2 (1810400000) Нова Податкова декларація з рентної плати	11.07.2017 12:47	Рентні плат	Прийнятий	Admin

Рисунок 2.1 - Програмний продукт для подання звітності ПрАТ «Вінницький ОЖК» у держані органи

Однак, на досліджуваному підприємстві можливо самостійно розробити додаткові аналітичні рахунки, виходячи зі специфіки діяльності з метою виявлення найприбутковіших видів надання послуг і робіт, а також, установлення тенденцій рентабельності окремих видів робіт, послуг.

Отже, оборотні активи слугують матеріально-технічною базою виробництва і є основою функціонування та розвитку підприємства. Правильний облік операцій, пов'язаних з оборотними активами, допомагає компаніям уникнути штрафних санкцій за їх облік, забезпечує достовірне надання інформації податковим органам та полегшує проведення внутрішніх перевірок під час обов'язкових інвентаризацій, внутрішніх аудитів та зовнішніх перевірок.

2.2 Організація та планування аудиту операцій з оборотними активами ПрАТ «Вінницький ОЖК»

Планування та методологія аудиту значною мірою визначаються наявністю належної інформаційної основи про суб'єкта господарської діяльності. Зі зростанням обсягів доступної інформації важливим завданням для аудитора стає систематизація та класифікація даної інформації для ефективного збору аудиторських доказів та об'єктивної оцінки різних аспектів господарської діяльності підприємства.

Аудиторська діяльність заснована не лише на використанні інформації, але і на активній участі в формуванні інформаційної бази системи управління підприємствами, які перевіряються. Інтерес до інформації, отриманої в рамках аудиту, проявляється як у внутрішніх користувачів (наприклад, управління, акціонери), так і у зовнішніх сторонніх учасників (наприклад, банках, страхових компаніях, торгових партнерах, інвесторах).

Джерелами інформації для здійснення аудиту основних засобів є: вимоги нормативних документів, що регламентують облік основних засобів; наказ про облікову політику підприємства; розпорядчі документи керівника підприємства щодо руху основних засобів; установчі документи (статут, засновницький договір); первинні документи з обліку основних засобів; реєстри синтетичного і аналітичного обліку по рахунках: 10 «Основні засоби», 13 «Знос необоротних активів», 15 «Капітальні інвестиції», 23 «Виробництво», 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал», 41 «Капітал у дооцінках», 42 «Додатковий капітал», 46 «Неоплачений капітал», 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками», 74 «Інші доходи», 91 «Загально виробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 94 «Інші витрати операційної діяльності» тощо; акти та довідки попередніх ревізій, аудиторські висновки, дані внутрішнього контролю та інша документація, що узагальнює результати контролю; контракти, угоди про оренду, страхові

поліси, кошториси, плани ремонтів основних засобів; фінансова та статистична звітність (ф.1«Баланс», ф.5 «Примітки до річної фінансової звітності» тощо); відповіді на запити аудитора; результати, отримані в ході аудиторської перевірки тощо [41].

Аудитор отримує найнеобхіднішу інформацію про фінансово-господарську діяльність суб'єкта перевірки з облікових даних, внутрішнього контролю та фінансової звітності. При цьому інформація зовнішніх джерел, таких як банки, страхові компанії, торгові партнери, аудиторські та юридичні фірми, також має важливе значення. У процесі формування інформаційної бази аудиту враховуються законодавчі акти, нормативи та довідкова інформація. Для об'єктивної оцінки фінансового стану підприємства та ефективності використання різних ресурсів, таких як матеріальні, трудові та фінансові, аудиторам часто доводиться вивчати організацію та технологію виробництва [44].

Додатково, важливим аспектом, який слід враховувати службі внутрішнього аудиту, є оцінка системи внутрішнього контролю на підприємстві. У випадку, якщо на підприємстві існує служба внутрішнього контролю, внутрішні аудитори повинні провести оцінку ризику контролю. Цей процес включає в себе вивчення структури внутрішнього контролю та оцінку ризику недієвого контролю. Якщо цей ризик є значним, то аудитор застосовує процедури з підсумкової оцінки, які забезпечують виконання плану аудиту. У разі, якщо ризик є низьким або середнім, проводиться тестування окремих контрольних елементів, таких як кваліфікація персоналу, належний розподіл обов'язків, обіг документів, контроль над активами та бухгалтерськими записами та інші.

Інформаційне забезпечення системи організації аудиту операцій з оборотними активами включає в себе наступні аспекти [49]:

- 1) Збір та збереження даних: Система повинна забезпечити можливість збору та збереження даних про операції з оборотними активами. Це може

включати в себе фінансові звіти, первинну облікову документацію, інвентарні реєстри, акти приймання-передачі та інші відомості.

2) Обробка і аналіз даних: Інформаційна система повинна мати можливість обробки та аналізу зібраних даних. Це може включати в себе розрахунки, порівняння зі стандартами, визначення ризиків та аналіз фінансових показників.

3) Забезпечення доступу: Важливим аспектом є забезпечення доступу до інформації для аудиторів і інших зацікавлених сторін. Це може включати в себе можливість перегляду даних в реальному часі або після запиту, а також встановлення прав доступу для різних користувачів.

4) Захист інформації: Оскільки інформація про операції з оборотними активами є конфіденційною та важливою, система повинна мати вбудовані заходи безпеки, які захищають дані від несанкціонованого доступу та зміни.

5) Звітність: Система повинна забезпечити можливість генерації звітів та звітності, які можуть бути представлені аудиторам, керівництву та іншим зацікавленим сторонам. Звіти повинні бути чіткими і інформативними.

6) Автоматизація процесів: Інформаційна система може автоматизувати багато процесів, пов'язаних з аудитом операцій з оборотними активами, що дозволяє підвищити ефективність та точність аудиторських перевірок.

7) Зберігання і архівування: Система повинна забезпечити можливість зберігання та архівування даних для подальшого використання та аналізу, а також для відповідності вимогам законодавства щодо збереження фінансової інформації.

Проведення аудиту підпорядковане чинному законодавству. Закон України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" чітко розглядає відмінність між аудитом і аудиторською діяльністю. Метою є визначення достовірності звітності та обліку, їх повноти і відповідності чинному законодавству і встановленим нормативам. Аудиторський висновок, що формується на основі результатів аудиту, висловлює про реальний фінансовий стан суб'єкта господарювання [50].

Об'єктивність аудиторського висновку є важливою вимогою і однією з основних характеристик аудиторської діяльності. Ця об'єктивність базується на незалежності аудитора та враховує потреби користувачів у достовірній і повній інформації про фінансовий стан суб'єкта господарювання. Користувачам часто бракує спеціалізованих знань для самостійної оцінки цієї інформації, і, отже, вони відчують потребу у професійному висновку аудитора.

Організація та методика аудиту оборотних активів визначаються передусім наявністю належного інформаційного забезпечення. Під інформаційним забезпеченням аудиту розуміється належно структурована сукупність інформації, яка використовується на різних етапах аудиторського процесу. Основу цього інформаційного забезпечення становить бухгалтерська інформація.

У Додатку 3 надано опис і характеристику джерел аудиту розрахункових операцій ПрАТ «Вінницький ОЖК», розпочинаючи з загальної інформації, яка міститься у фінансовій звітності, та завершуючи обліковими реєстрами і первинними документами, що створюються під час діяльності підприємства.

Перед проведенням будь якого виду аудиту проводиться його ретельне планування. Планування аудиту є важливою складовою для створення програми проведення аудиту, визначення процедур, обсягу аудиту, необхідних ресурсів для його виконання, характеру та складності аудиторських завдань, а також термінів проведення і багато іншого.

При розробці програми аудиту враховуються наступні аспекти:

- 1) Мета аудиторської перевірки та строків її проведення.
- 2) Період, який підлягає аудиторській перевірці.
- 3) Процедури, які використовуються внутрішніми аудиторами для збору, аналізу та документування інформації під час аудиторської перевірки.
- 4) Характер та обсяги тестування та перевірки, які необхідні для досягнення мети аудиту.
- 5) Конкретні ризики, процеси та угоди, які підлягають аудиту.

б) Методи та прийоми, які використовуються в аудиті.

Програма аудиту затверджується директором Департаменту внутрішнього аудиту (або керівником підрозділу внутрішнього аудиту) і надсилається разом із повідомленням про проведення аудиту структурним підрозділам підприємства, де планується його проведення. Форма програми проведення внутрішнього аудиту представлена на рис. 2.2.

Програма проведення аудиту

Напрямок аудиторської перевірки _____

Аудитори _____

Структурний підрозділ, в якому здійснюється аудит _____

Дата початку та закінчення перевірки _____

Перелік аудиторських процедур	Термін виконання	Виконавець	Посилання на робочий документ

Аудитор _____ П.І.Б. _____

Підпис _____

Рисунок 2.2 - Форма програми проведення внутрішнього аудиту у ПрАТ «Вінницький ОЖК» [36]

Під час планування аудиту оборотних активів ПрАТ «Вінницький ОЖК», створюється перелік основних завдань, які слід вирішити під час аудиторського процесу. Серед цих завдань можна виділити наступне:

- Перевірку правильності застосування облікової класифікації.
- Перевірку правильності розрахунку облікових показників.
- Перевірку повноти введеної інформації.
- Перевірку вірності підсумкових облікових записів.
- Перевірку відповідності документації законодавчим нормам та встановленому порядку контролю за нею.
- Перевірку процедури корекції нормативно-довідкової інформації та підсумкової облікової інформації.
- Перевірку процедур зберігання інформації, як на електронних, так і на паперових носіях.

Для успішного виконання цих завдань важливо мати системно організований технологічний процес обробки даних, який керується спеціальною програмою. Ця керуюча програма повинна базуватися на такій інформації:

- Перелік всіх аудиторських завдань.
- Інформація про взаємозв'язок завдань обліку, контролю та аудиту.
- Фактори, які впливають на розв'язання кожного аудиторського завдання.
- Послідовність розв'язання завдань.
- Сповідення про завершення вирішення кожного аудиторського завдання.

Ця керуюча програма дозволяє визначити порядок аудиту, розв'язання конкретних завдань, і, в окремих випадках, необхідність зміни їх послідовності.

На основі переліку аудиторських завдань розробляється інформаційна модель, яка визначає послідовність та взаємозв'язок аудиторських завдань для проведення аудиту в різних сферах обліку. Аудит оборотних активів розпочинається з проведення інвентаризації та оцінки її результатів. Під час перевірки результатів інвентаризації за допомогою комп'ютера головною метою аудитора є виявлення можливих помилок. Також автоматично порівнюються операції, здійснені після інвентаризації, з типовими операціями.

Перевірка правильності формування первинної інформації та своєчасність її відображення в облікових регістрах ПрАТ «Вінницький ОЖК» включає наступні етапи [50]:

- Перевірка наявності необхідної облікової інформації у первинних документах.
- Перевірка повноти відображення первинних даних на рахунках бухгалтерського обліку.

- Перевірка правильності корекції помилок, які були допущені у первинних документах.

Одним із ключових етапів при аудиті оборотних активів ПрАТ «Вінницький ОЖК» є аудит відповідності даних аналітичного та синтетичного обліку та їх відповідність звітним даним. Автоматизована перевірка правильності формування проведення здійснюється через порівняння фактичних проведення з типовими господарськими операціями, які визначені в Довіднику типових господарських операцій [51].

Важливою складовою є перевірка точності і повноти формування реєстрів бухгалтерського обліку, де дані, відображені в цих реєстрах, автоматично порівнюються з первинними даними.

На заключному етапі аудиту, аудитор складає Протокол, який є частиною аудиторського висновку та звіту. На основі цього Протоколу, аудитор робить свої висновки, пропонує шляхи виправлення виявлених недоліків та порушень[31].

Аудиторський висновок внутрішнього аудиту ПрАТ «Вінницький ОЖК» включає наступні розділи (Додаток 3).

I. Загальна частина: В цьому розділі аудитор вказує тривалість аудиту, об'єкт аудиту, методи проведення аудиту та склад аудиторської групи.

II. Оцінка організації роботи структурного підрозділу, що веде бухгалтерський облік: Цей розділ розкриває інформацію про організацію роботи структурного підрозділу, його структуру, наявність посадових інструкцій та рівень кваліфікації працівників.

III. Висновок аудитора про бухгалтерський облік та перевірену фінансову звітність: В цьому розділі аудитор висвітлює результати аналізу проведення господарських операцій, аналізу звітності та виявлення розбіжностей у роботі підприємства.

IV. Перевірка та оцінка систем внутрішнього контролю: Цей розділ аналізує відповідність проведення операцій вимогам систем внутрішнього контролю та включає вивчення різних аспектів, таких як процес прийняття

рішень, спрямованість організації на зменшення ризиків, моніторинг здійснення операцій тощо.

V. Висновки та рекомендації: Аудитор формулює висновки перевірки, оцінює вплив виявлених недоліків на діяльність об'єкта аудиту та надає рекомендації щодо поліпшення процесів.

Аудиторський звіт є меншим за обсягом та призначений для керівництва підприємства. В ньому вказуються мета перевірки, об'єкт аудиту, період, охоплений аудитом, масштаб та завдання аудиту, оцінка роботи структурного підрозділу, висновки щодо систем внутрішнього контролю та загальні рекомендації за результатами аудиту.

У процесі використання оборотних активів на підприємствах виникають різноманітні види ризиків. Для уникнення цих ризиків та розробки стратегії майбутнього розвитку необхідно створити ефективну систему внутрішнього аудиту, яка враховуватиме особливості діяльності підприємств різних галузей.

Головні результати успішної роботи служби внутрішнього аудиту включають підтвердження достовірності та повноти інформації, що стосується оборотних активів, під час складання річної фінансової звітності. Інші результати включають у себе попередження можливих помилок у бухгалтерському обліку, раціональне використання оборотних активів, покращення фінансової дисципліни матеріально-відповідальних осіб, запобігання зловживанням, поліпшення фінансового стану підприємства в цілому, збільшення прогнозованості його діяльності та зменшення ризиків.

Тому аудит оборотних активів є надзвичайно важливим. Це пов'язано з тим, що ця ділянка обліку становить значну частину активів компанії і відіграє важливу роль у веденні бізнесу компанії. Дотримуючись певних правил, можна провести точний і ефективний аудит, що полегшить виявлення помилок в обліку оборотних активів і може надати компанії пропозиції щодо їх усунення.

РОЗДІЛ 3
АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙ З ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПрАТ
«ВІННИЦЬКИЙ ОЖК»

3.1 Аналіз операцій з оборотними активами на споживчому ПрАТ
«Вінницький ОЖК»

Проведемо дослідження динаміки зміни оборотних активів досліджуваного підприємства за даними фінансової звітності ПрАТ «Вінницький ОЖК», що наведені у Додатку В, Г, Д, Е, Ж.

Таблиця 3.1 – Аналіз динаміки та складу оборотних активів ПрАТ
«Вінницький ОЖК» за 2018-2022 рр.

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Абсолютне відхилення (+, -) від				Відносне відхилення (%) від			
						2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Запаси	159290	198350	241887	336581	151831	451728	-46519	-90056	619852	-4,68	-23,45	-37,23	-54,89
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	197737	58260	29279	29613	649465	69175	591205	620186	68078	228,45	1014,77	2118,19	2093,18
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	43447	23417	44228	44544	112622	-116001	89205	68394	-73185	159,22	380,94	154,64	152,83
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	185101	11286	25302	142285	69100	1888	57814	43798	-75505	-62,67	512,26	173,10	-51,44
Інша поточна дебіторська заборгованість	512	109152	55601	77905	2400	0	106752	-53201	0	368,75	-97,80	-95,68	-96,92
Поточні фінансові інвестиції	0	0	0	0	0	91923	0	0	111762	0,00	0,00	0,00	0,00
Грошові кошти та їх еквіваленти	50105	43393	7315	30266	142028	8228	98635	134713	-1885	183,46	227,31	1841,60	369,27
Інші оборотні активи	557	125	1886	10670	8785	451728	8660	6899	619852	1477,20	6928,00	365,80	-17,67

Здійснивши розрахунок вище вказаних показників дійти до такого висновку. Слід відміти що підприємство мало негативну динаміку щодо зменшення запасів у період з 2018-2022 років. В порівнянні з 2018-2021

роками кількість запасів значно зменшилася а саме на 7 459 тис. грн, 46 519 тис. грн. 90 056 тис. грн та 184 750 тис. грн. відповідно.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги мала тенденцію збільшуватися, це пояснюється різким збільшенням негативних наслідків різного роду криз, а також через інфляційні процеси. Так найбільше збільшення дебіторського заборгованості ми можемо відслідкувати у 2020 році вона збільшилась на 620186 тис. грн. у порівнянні з 2022 роком.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом також мала тенденцію до зростання протягом 2018-2021 років, а саме: 69 175 тис. грн., 89 205 тис. грн, 68 394 тис. грн., 68 078 тис. грн. відповідно.

Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами у 2018 році була більшою на 116 001 тис. грн. або на 62,67% в порівнянні з 2022 роком. У 2019-2022 роках мала тенденцію до зменшення в порівнянні з 2022 роком, а саме на 57 814 тис. грн., 43 798 тис. грн. відповідно. У 2021 році перевищувала на 73 185 тис. грн. або на 51,44% порівняно з 2022 роком.

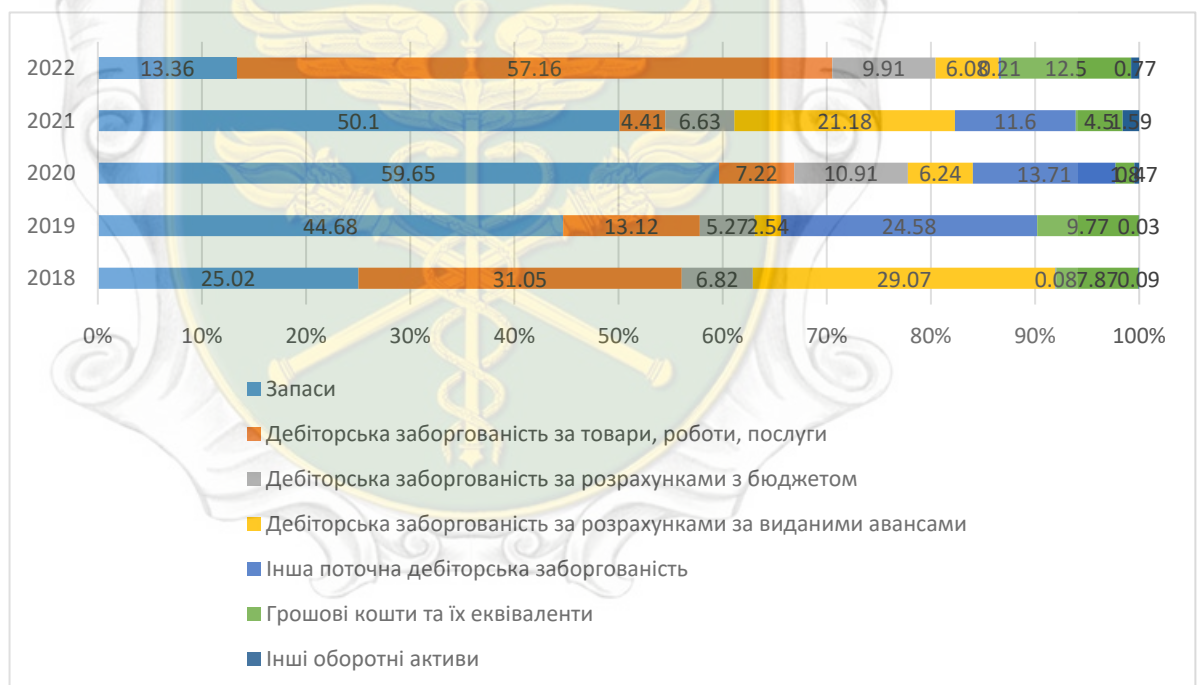

Рисунок 3.1 – Структура оборотних активів ПрАТ «Вінницький ОЖК» в період 2018-2022 роки

В порівнянні з 2022 роком інша дебіторська заборгованість мала тенденцію до збільшення в 2019 - 2021 роках на 106 752 тис. грн., 53 201 тис. грн. та 75 505 тис. грн. відповідно. У 2018 році в порівнянні з 2022 роком інша дебіторська заборгованість зменшилась на 1 888 тис. грн.

В період з 2018-2020 роки інші оборотні активи в порівнянні з 2022 роком були меншими на 8 228 тис. грн., 8 660 тис. грн., 6 899 тис. грн. відповідно. А у 2021 році в порівняно з 2022 роком збільшились на 1 885 тис. грн. або на 17,67%.

З рисунка 3.1 бачимо, що у структурі оборотних активів ПрАТ «Вінницький ОЖК» найбільша частка припадає на запаси підприємства (25,02% у 2018 році, 44,68% у 2019 році, 59,65% у 2020 році, 50,1% у 2021 році та 13,36% у 2022 році) та дебіторську заборгованість за товари, роботи та послуги (31,05% у 2018 році, 13,12% у 2019 році, 7,22% у 2020 році, 4,41% у 2021 році та 57.16% у 2022 році).

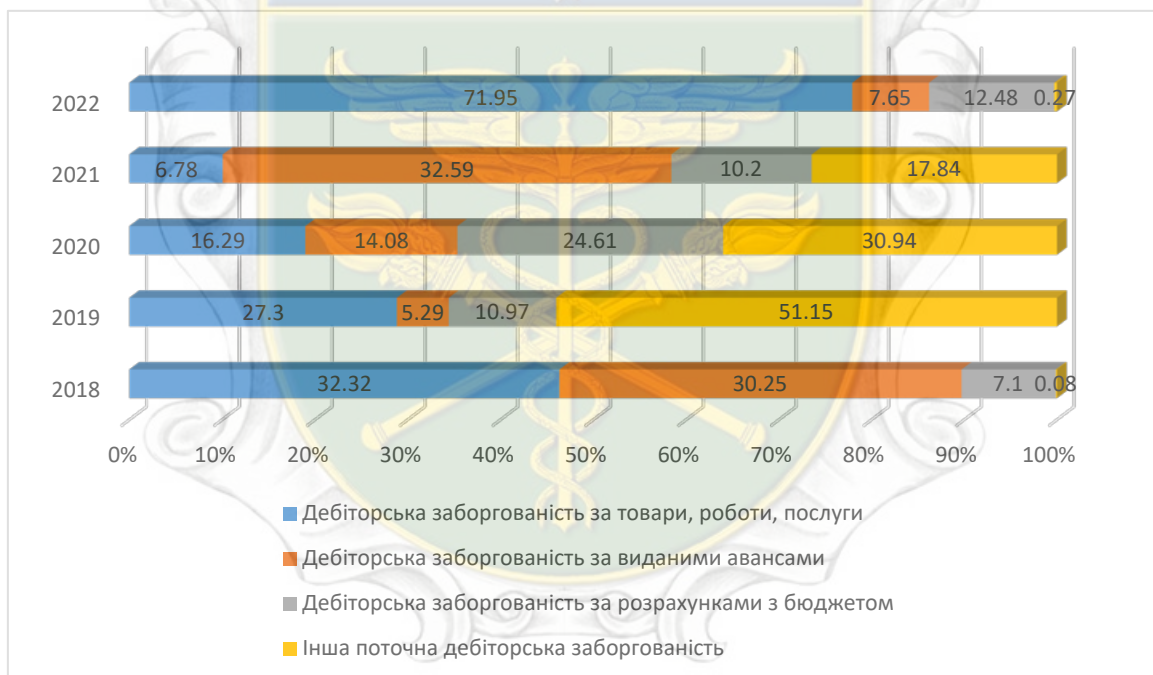

Рисунок 3.2 – Структура дебіторської заборгованості ПрАТ «Вінницький ОЖК» в період 2018-2022 років

З рисунку 3.2 бачимо що у 2018 році дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги становила 32,32% від загальної суми дебіторської

заборгованості. У 2019 році сума дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги зменшилася до 27,3% і становить 58 260 тис. грн. У 2020 році сума зменшилась на 28 981 тис. грн в порівнянні з 2019 роком і становить 16,29% від загальної суми дебіторської заборгованості. У 2021 році сума дебіторської заборгованості збільшилась на 334 тис. грн. але становила 6,78% від загальної суми. У 2022 році сума дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги збільшилась на 619 852 тис. грн. і становила 71,95% від загальної суми дебіторської заборгованості, що є найвищим показником за розглянутий період.

Дебіторська заборгованість за виданими авансами у 2018 році становила 30,25% від загальної суми, що на 173 815 тис. грн більше ніж у 2019 році, тобто 5,29% від загальної суми дебіторської заборгованості. В порівнянні з 2019 роком у 2020 році дебіторська заборгованість за виданими авансами збільшилась на 14 016 тис. грн. і становить 14,08 від загальної суми. У 2021 році вона становила 32,59% що на 116 983 тис. грн. більша ніж у 2020 році. На відміну від 2021 року у 2022 році сума дебіторської заборгованості за виданими авансами зменшилась на 73 185 тис. грн. і становить 7,65% від загальної суми дебіторської заборгованості.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом становила 7,1% у 2018 році, 10,97% у 2019 році, що на 20 030 тис. грн. менше ніж у 2018 році. 24,61% у 2020 році, та становить 44 228 тис. грн, що в порівнянні з 2019 роком на 20 811 тис. грн. більше. У 2022 році відбулося збільшення дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом на 68 078 тис. грн. у порівнянні з 2021 роком і становить 12,48% від загальної суми дебіторської заборгованості.

Інша поточна дебіторська заборгованість у 2018 році становила лише 0,08% від загальної суми дебіторської заборгованості. У 2019 році сума збільшилась 108 640 тис. грн. в порівнянні з 2018 роком та становить 10,97% від загальної суми. У 2020 році зменшилась на 53 551 тис. грн. в порівнянні з 2019 роком та становить 24,61% від загальної суми дебіторської

заборгованості. У 2021 році на іншу поточну дебіторську заборгованість припало 10,2% від загальної суми, а у 2022 році становила 12,48% та зменшилась на 75 505 тис. грн. в порівнянні з 2021 роком.

ПрАТ «Вінницький ОЖК» здійснює ефективну грошову політику, хоч і спостерігається нестача власних грошових коштів у підприємства, але вміле управління грошовими коштами призвело до скорочення кредиторської заборгованості.

На підставі проведеного аналізу стану та використання грошових коштів можна зробити висновок, що компанія ПрАТ «Вінницький ОЖК» незважаючи на відтік грошових коштів (негативний чистий грошовий потік) в аналізованому періоді, своєчасно погашає кредиторську заборгованість та фінансує розвиток виробництва.

Для оптимізації управління грошовими коштами було вжито заходів, а саме скорочення поточних потреб підприємства в управлінні грошовими коштами на основі збільшення оборотності грошових активів, вибір раціональної структури грошових потоків, а також прискорення залучення грошових коштів.

Для цього можна запропонувати, наприклад, замінити кредити векселем підприємства з певним дисконтом. Банк, який вважає забезпечення кредитів недостатньо ліквідним або зацікавиться підвищенням своєї доходності від даної операції, може піти на таке рішення [20].

Отже, ПрАТ «Вінницький ОЖК» має обов'язково переглянути свою політику проведення розрахунків з дебіторами з метою прискорення фінансового циклу. Більш об'єктивну оцінку дозволить зробити аналіз розрахунків з постачальниками та покупцями через співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості, яке характеризує раціональність використання в обороті грошових коштів, цей показник показує, скільки на кожну гривню кредиторської заборгованості доводиться дебіторській заборгованості.

3.2 Процедури та прийоми у процесі проведення аудиту операцій з оборотними активами

Будь яка економічна чи фінансова перевірка не можлива без чіткого розуміння необхідності використання певних специфічних методичних прийомів, які забезпечать максимально ефективний контрольний процес.

На рисунку 3.3. нами було зазначено основні методичні прийоми, які можуть використовуватися при перевірці оборотних активів на підприємстві.

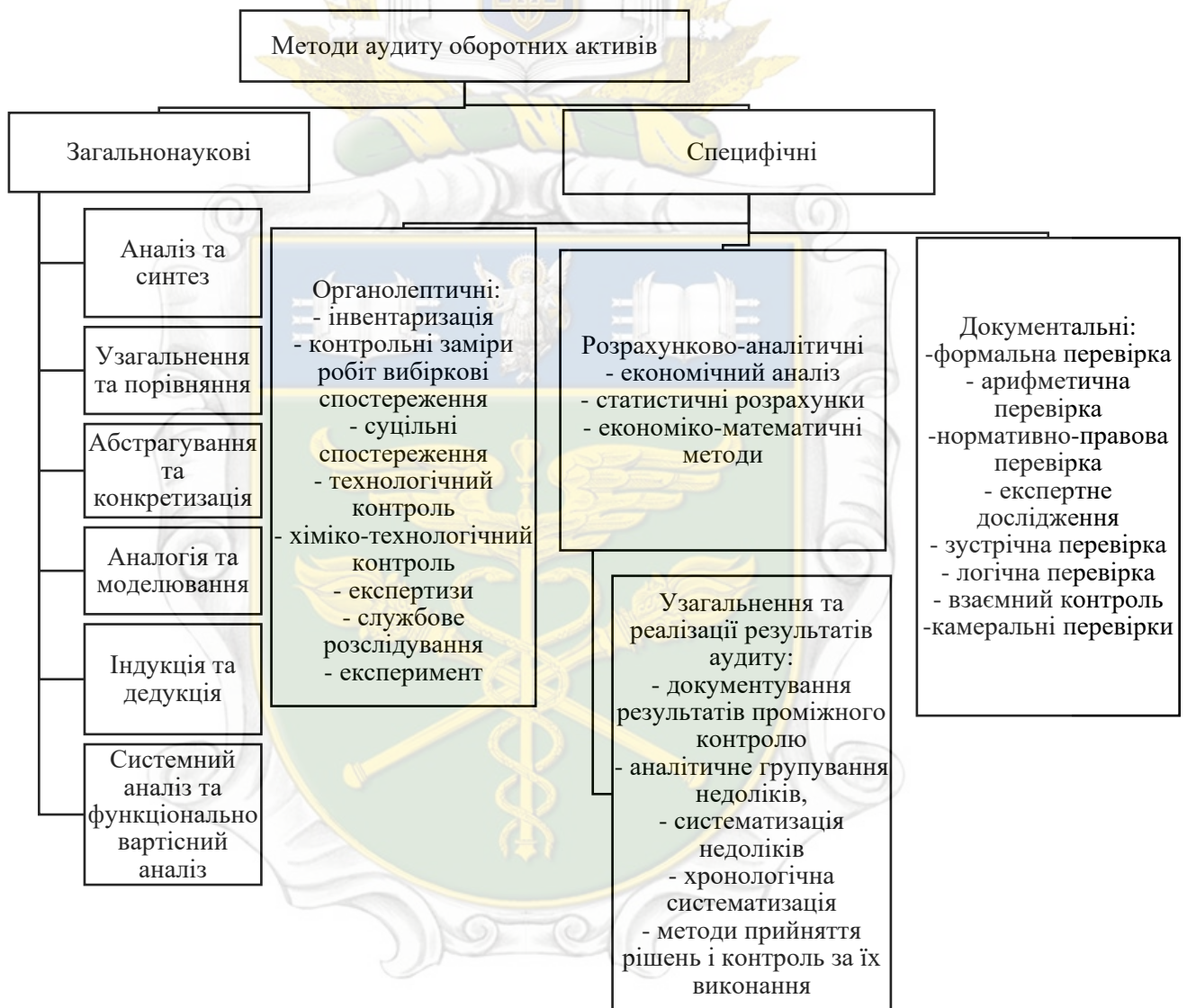

Рисунок 3.3 - Класифікація методів аудиту оборотних активів [1]

Методи для узагальнення та реалізації результатів аудиту включають такі процедури [18]:

- 1) Документування результатів проміжного контролю.

- 2) Аналітичне групування недоліків.
- 3) Систематизація недоліків.
- 4) Хронологічна систематизація.
- 5) Методи прийняття рішень і контроль за їх виконання.

Аудиторські процедури визначаються залежно від об'єкта аудиту та поставленої мети і регулюються МСА 500 "Аудиторські докази". Ці процедури можна поділити на три групи [24]:

1) Методи аудиту оборотних активів:

- Аналіз та синтез.
- Узагальнення та порівняння.
- Абстрагування та конкретизація.
- Аналогія та моделювання.
- Індукція та дедукція.
- Системний аналіз та функціонально-вартісний аналіз.
- Органолептичні методи, такі як інвентаризація, контрольні заміри, робіт вибіркові спостереження, суцільні спостереження, технологічний контроль, хіміко-технологічний контроль, експертизи, службове розслідування та експеримент.

2) Розрахунково-аналітичні методи, включають [13]:

- Економічний аналіз.
- Статистичні розрахунки.
- Економіко-математичні методи.

3) Документальні методи, включають:

- Формальна перевірка.
- Арифметична перевірка.
- Нормативно-правова перевірка.
- Експертне дослідження.
- Зустрічна перевірка.
- Логічна перевірка.
- Взаємний контроль.

- Камеральні перевірки.

Методичні прийоми організації аудиторської перевірки можна розділити на дві основні групи: способи організації перевірки і порядок проведення самої перевірки.

Способи організації перевірки поділяються на такі види:

1) Суцільний спосіб: цей підхід передбачає проведення перевірки всієї інформації про господарські факти, процеси і явища без винятку. Аудитор робить висновок про достовірність, повноту і законність всіх операцій і звітних даних за весь період, що підлягав перевірці. Цей підхід, хоча і забезпечує мінімальний ризик невиявлення помилок, часто є дорогою і затратною опцією.

2) Вибірковий спосіб: цей метод передбачає вивчення лише частини документів і обсягу інформації на підставі потреби отримати достатні докази для аудиторських висновків. Обсяг вибірки зазвичай залежить від рівня довіри до системи внутрішнього контролю та може бути різним для кожної сфери обліку.

3) Аналітичний спосіб: в даному випадку, аудитор оцінює фінансові показники на підставі аналізу даних звітності. Основна мета полягає в оцінці фінансового стану суб'єкта господарювання на основі поданих фінансових даних.

4) Комбінований спосіб: цей метод об'єднує підходи, описані вище. Сфери обліку, які мають високий ризик помилок, можуть підлягати суцільній перевірці, в той час як інші сфери обліку перевіряються вибірково або аналітично.

Щодо порядку проведення перевірки, можна виділити наступні методичні підходи [19]:

1) Хронологічний порядок: він передбачає перевірку документів у порядку їх хронологічного надходження, без поділу на окремі сфери обліку.

2) Систематизований порядок: цей підхід передбачає перевірку документів окремо для кожної сфери обліку, з впорядкуванням і систематизацією даних.

3) Порядок за підшивкою документів: аудитор перевіряє документи, включаючи їх підшивку, за основними групами або операціями.

4) Вибіркова перевірка частини документів: цей метод передбачає обрання лише певної частини документів для перевірки, з урахуванням їх репрезентативності.

Кожен з цих методів може бути застосований в залежності від конкретної ситуації та завдань аудиторської перевірки.

Перед початком аудиторської перевірки, аудитор повинен провести оцінку ризиків. Аудиторський ризик - це потенційний ризик того, що аудитор може зробити неправильний висновок, що може призвести до викривлення інформації та прийняття неправильних управлінських рішень. Аудиторський ризик розраховується за формулою [6]:

$$AR = IR \times CR \times DR \quad (3.1)$$

де AR - аудиторський ризик;

IR - властивий ризик;

CR - ризик контролю;

DR - ризик не виявлення.

Властивий ризик пов'язаний з особливостями підприємства, такими як галузь діяльності, регіональні особливості, законодавчі вимоги та інші фактори.

Ризик контролю вказує на ефективність внутрішнього контролю та обліку.

Ризик не виявлення свідчить про можливу недостатність аудиторських процедур для виявлення відхилень чи невідповідностей.

Тести на відповідність і тести контролю використовуються для перевірки відповідності систем обліку та внутрішнього контролю законодавчим нормам та їх ефективності.

Процедури перевірки по суті є тими процедурами, які проводяться з метою збору достатніх аудиторських підтверджень для виявлення суттєвих випадків фальсифікацій у фінансовій звітності. Ці процедури можуть бути виконані у формі детальних тестів господарських операцій та аналітичних процедур. Це основний вид аудиторських процедур, які застосовуються на всіх етапах аудиту.

Аналітичні процедури включають в себе аналіз та оцінку суттєвих фінансово-економічних показників і тенденцій. Це включає в себе дослідження різних аномалій і взаємозв'язків, які не відповідають іншим значущим даним або відрізняються від прогнозованих значень.

Варто зазначити, що на ПрАТ «Вінницький ОЖК» було проведено аудиторську перевірку фінансової звітності компанії за 2022 рік.

На підставі результатів аудиту та аналізу фінансових показників, наданих нижче, зроблено наступні висновки:

1) Стан активів ПрАТ «Вінницький ОЖК» :

- незавершені капітальні інвестиції зменшилися з 12605 тис. грн у 2019 році до 12358 тис. грн у 2020 році, що може свідчити про зміни в інвестиційних стратегіях компанії;

- інші фінансові інвестиції зросли з 0 тис. грн у 2019 році до 13 тис. грн у 2020 році.

2) Пасиви ПрАТ «Вінницький ОЖК» :

- капітал у дооцінках залишився стабільним на рівні 2730292 тис. грн протягом обох років;

- нерозподілений прибуток зменшився з -261295 тис. грн у 2019 році до -361451 тис. грн у 2020 році, що може вказувати на збитки у звітному періоді.

3) Рух грошових коштів:

- чистий рух грошових коштів від операційної діяльності покращився і становить 95306 тис. грн у 2022 році порівняно з -21759 тис. грн у 2021 році;

- залишок грошових коштів на кінець року збільшився з 30266 тис. грн у 2021 році до 142028 тис. грн у 2022 році.

У відповідності до Міжнародних стандартів аудиту з використовувався принцип вибіркової перевірки первинних документів, метою планування було отримання підтверджень щодо відсутності у фінансовій звітності суттєвих помилок. Тести контролю виконувалися шляхом аналізу доказів (первинних документів за 2022 рік.

На підставі аудиторської перевірки і аналізу фінансових показників ПрАТ «Вінницький ОЖК», можна зробити висновок, що фінансова звітність компанії за 2022 рік є достовірною та відображає її фінансовий стан. Незважаючи на деякі коливання в окремих показниках, спостерігається загальний тренд покращення фінансового стану ПрАТ «Вінницький ОЖК».

У звітному періоді 2022 року було зафіксовано позитивний чистий рух грошових коштів від операційної діяльності, а також збільшення залишку грошових коштів. Це може свідчити про здатність компанії ефективно управляти грошовими потоками та покращення її фінансової стабільності.

Важливою рекомендацією є звернення уваги на збільшення нерозподіленого прибутку, яке може виникнути в результаті збиткової діяльності. ПрАТ «Вінницький ОЖК» слід ретельно аналізувати свої витрати та приймати заходи для покращення фінансової продуктивності.

Результати аудиту підкреслюють важливість постійного контролю над фінансовими процесами, управлінням ризиками та раціональним використанням ресурсів.

Звертаємо увагу на те, що аудиторська перевірка не виявила суттєвих порушень у фінансовій звітності ПрАТ «Вінницький ОЖК» за 2022 рік. Проте, збиткова діяльність та збільшення нерозподіленого прибутку є сигналом для уважнішого контролю та планування, зокрема щодо зменшення збитків та покращення фінансової продуктивності.

Завдяки аудиту, ПрАТ «Вінницький ОЖК» може бути впевненою у надійності своєї фінансової інформації, що сприяє довірі стейкхолдерів та інвесторів. Рекомендації аудитора також можуть служити важливим

керівним інструментом для досягнення фінансових цілей та стабільності компанії в майбутньому.

У підсумку, аудиторська перевірка фінансової звітності компанії за 2022 рік дозволила отримати обґрунтовану підставу для висловлення незалежної думки щодо її достовірності. ПрАТ «Вінницький ОЖК» має потенціал для подальшого розвитку та покращення своєї фінансової стабільності.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На основі проведеного дослідження можна зробити висновок, що ПрАТ «Вінницький ОЖК» є одним з провідних олійнопереробних підприємств і займається переробкою трьох видів олійних культур: сої, редиски та соняшнику. Підприємство активно розвивається, покращує та розширює виробничу базу та асортимент продукції. Кількість продуктів компанії налічує понад 75 найменувань, включаючи різні види олій та маргарин. Це свідчить про широкий спектр виробництва і багатогранну діяльність підприємства.

ПрАТ «Вінницький ОЖК» активно розширює свої ринки збуту, експортуючи продукцію в 25 країн світу. Це свідчить про глобальний підхід компанії до розвитку та підтримки зовнішніх ринків. Організаційна структура управління компанії є лінійно-функціональною і включає в себе загальні збори акціонерів, виконавчий орган, ревізійну комісію та наглядову раду. Кожен структурний підрозділ має свого керівника і виконує відповідні завдання. Важливим показником успішності підприємства є його рентабельність. Розрахунок цього показника допоможе оцінити фінансовий стан ПрАТ «Вінницький ОЖК» та його здатність до отримання стабільного прибутку. Отже, ПрАТ «Вінницький ОЖК» є сучасним і перспективним підприємством з великим потенціалом для подальшого розвитку і збільшення свого впливу на ринку олійної продукції.

На підставі аудиторської перевірки і аналізу фінансових показників ПрАТ «Вінницький ОЖК», можна зробити висновок, що фінансова звітність компанії за 2022 рік є достовірною та відображає її фінансовий стан. Незважаючи на деякі коливання в окремих показниках, спостерігається загальний тренд покращення фінансового стану ПрАТ «Вінницький ОЖК».

У відповідності до Міжнародних стандартів аудиту з використовувався принцип вибіркової перевірки первинних документів, метою планування

було отримання підтверджень щодо відсутності у фінансовій звітності суттєвих помилок. Тести контролю виконувалися шляхом аналізу доказів (первинних документів за 2022 рік.

У звітному періоді 2022 року було зафіксовано позитивний чистий рух грошових коштів від операційної діяльності, а також збільшення залишку грошових коштів. Це може свідчити про здатність компанії ефективно управляти грошовими потоками та покращення її фінансової стабільності. Важливою рекомендацією є звернення уваги на збільшення нерозподіленого прибутку, яке може виникнути в результаті збиткової діяльності. ПрАТ «Вінницький ОЖК» слід ретельно аналізувати свої витрати та приймати заходи для покращення фінансової продуктивності.

Усі наведені висновки та рекомендації є результатом аудиту та аналізу фінансової звітності компанії на звітні роки 2022 та 2021 і можуть бути використані для подальшого планування та прийняття фінансових рішень. Результати аудиту підкреслюють важливість постійного контролю над фінансовими процесами, управлінням ризиками та раціональним використанням ресурсів.

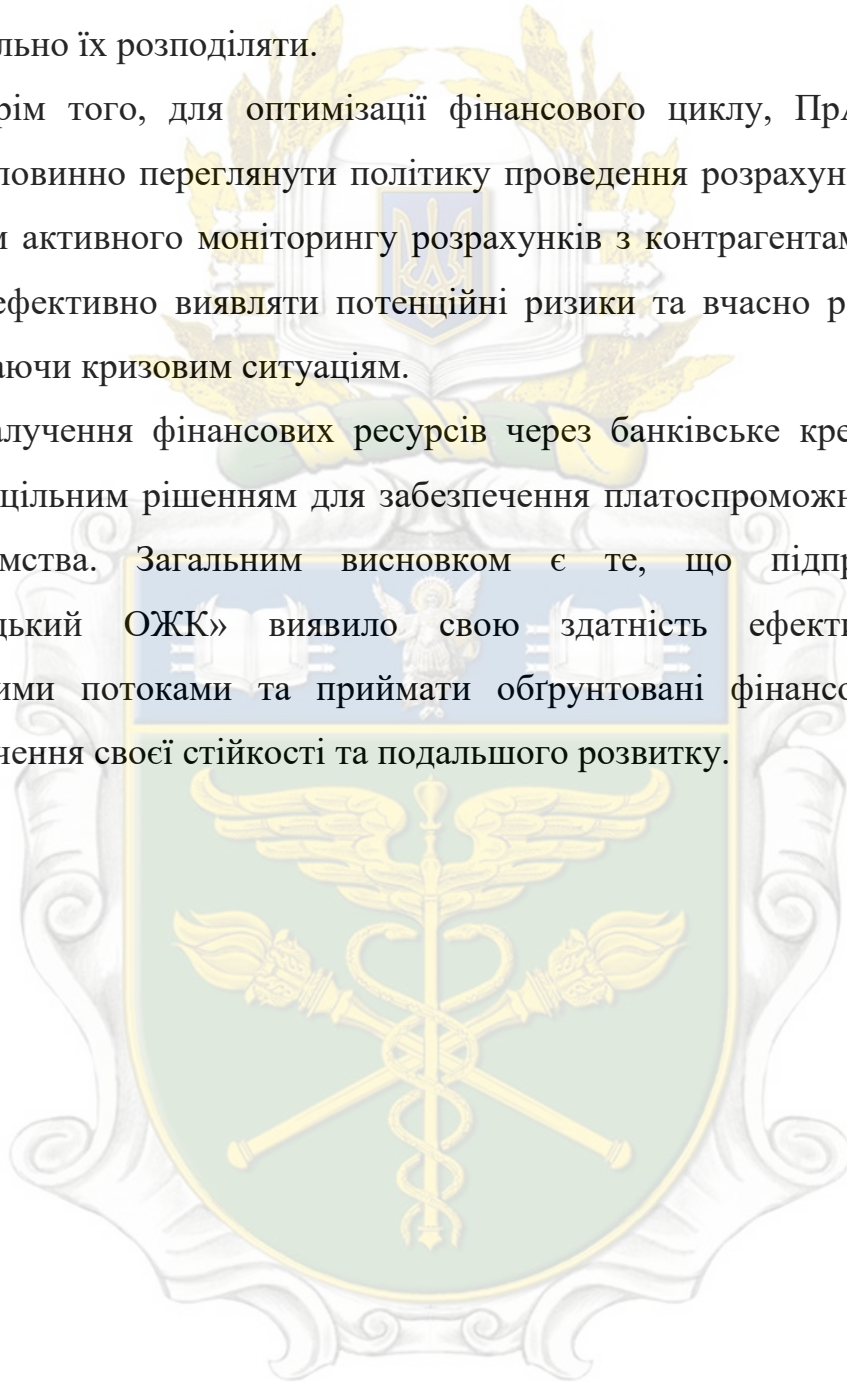
Завдяки аудиту, ПрАТ «Вінницький ОЖК» може бути впевненою у надійності своєї фінансової інформації, що сприяє довірі стейкхолдерів та інвесторів. Рекомендації аудитора також можуть служити важливим керівним інструментом для досягнення фінансових цілей та стабільності компанії в майбутньому. У підсумку, аудиторська перевірка фінансової звітності компанії за 2022 рік дозволила отримати обґрунтовану підставу для висловлення незалежної думки щодо її достовірності.

ПрАТ «Вінницький ОЖК» має потенціал для подальшого розвитку та покращення своєї фінансової стабільності. За результатами проведеного аналізу грошової політики ПрАТ «Вінницький ОЖК» можна зробити кілька важливих висновків. Підприємство демонструє ефективну управлінську стратегію, яка призвела до скорочення кредиторської заборгованості, навіть при наявності нестачі власних грошових коштів.

Для оптимізації грошових потоків і подальшого поліпшення фінансової стійкості ПрАТ «Вінницький ОЖК», рекомендується впровадити оперативне та стратегічне планування надходження та витрачання грошових коштів. Це допоможе підприємству краще контролювати свої фінансові ресурси та раціонально їх розподіляти.

Крім того, для оптимізації фінансового циклу, ПрАТ «Вінницький ОЖК» повинно переглянути політику проведення розрахунків з дебіторами. Шляхом активного моніторингу розрахунків з контрагентами, підприємство зможе ефективно виявляти потенційні ризики та вчасно реагувати на них, запобігаючи кризовим ситуаціям.

Залучення фінансових ресурсів через банківське кредитування може бути доцільним рішенням для забезпечення платоспроможності та розвитку підприємства. Загальним висновком є те, що підприємство ПрАТ «Вінницький ОЖК» виявило свою здатність ефективно управляти грошовими потоками та приймати обґрунтовані фінансові рішення для забезпечення своєї стійкості та подальшого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Булат Г. В. Інформаційна модель внутрішнього аудиту оборотних активів. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2018. № 2. С. 199-203.
2. Водолазська О. А. Грошові потоки підприємства: принципи та методи управління. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Випуск. 6 (23). 2019. С. 593–598.
3. Воронко Р. М. Міжнародні системи обліку і звітності та аудиту : навчальний посібник. Львів : “Магнолія-2006”, 2018. 528 с.
4. Головка Т.В. Планування грошових потоків підприємства: нова парадигма. *Вісник КНТЕУ*. 2017. Вип.4(114). С.104-113.
5. Головка В.І., Безкоровайна О.О. Використання результатів аналізу грошових коштів та потоків підприємства в управлінні та шляхи його оптимізації. *Інтернаука*. 2018. № 3.
6. Гуцаленко У.О. Внутрішній аудит як складова системи ефективного управління підприємством. *Інноваційна економіка*. 2018. №2. С. 111-114.
7. Донін Є. О. Особливості сучасних підходів щодо специфіки класифікації оборотних активів підприємства [Текст] / Є. О. Донін // *Економіка і організація управління*. 2018. №1 (29). С. 75–85.
8. Дослідження внутрішнього аудиту підприємства. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1960> (дата звернення 01.09.2023).
9. Єгорова О. В. Економічний аналіз: навч. посіб. / О. В. Єгорова, 150 Л. О. Дорогань-Писаренко, Ю. М. Тютюник Полтава : РВВД ПДАА, 2018. 290 с.
10. Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту : Міжнародний стандарт аудиту 200. URL: <http://apu.com.ua/attachments/article>

[/290/Audit_2015_1_all.pdf](#) (дата звернення 02.09.2023).

11. Захарова Н.Ю. Платоспроможність та ліквідність підприємств: сутність, оцінка та умови забезпечення. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету ім. Д. Моторного (економічні науки). 2019. №2(40). С. 182-189.

12. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 07.08.2011р. № 996-14/ URL: <http://rada.gov.ua>. (дата звернення 03.09.2023).

13. Зимін Н. Діагностика фінансового стану і стійкості функціонування підприємства. *Економічний аналіз*. 2020. Вип. 7. С. 262–265

14. Інструкцією «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>. (дата звернення: 29.08.2023)

15. Кононова О. Є. Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник. Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102 с.

16. Копелюк О.І. Сучасні підходи до організації системи фінансово-економічної безпеки підприємства. *Бізнес-інформ*. 2019. № 3. С. 229-234.

17. Крутова А.С. Удосконалення внутрішнього аудиту з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг: зб. наук. пр. / відпов. ред. М.В. Чорна. Харків: ХДУХТ, 2019. Вип. 1 (29). С. 37-49.

18. Кулик Р.Р. Оцінювання фінансового стану суб'єктів господарювання : доцільність залучення аудиторських фірм. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія"*. 2018. №16. С. 168- 174.

19. Лаговська О.А. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : підручник К. : Кондор, 2018. 418 с.

20. Лобачева І.Ф. Аналіз руху грошових активів підприємства. Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю: *Матеріали VII всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції*. Вінниця. 28

березня, 2019 р. С. 68-71.

21. Макаренко А.П. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 602 с.

22. Матейченко А. Ю., Методи оцінки фінансового стану та ефективності використання ресурсів підприємства. *Економічний вісник Запорізької інженерної академії: Збірник наукових праць. №5. Запоріжжя: 2018. С. 103-105.*

23. Макаренко А. П. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посіб./А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, Ю. В. Подмешальська, Н. С. Чакалова. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 602 с.

24. Міжнародні стандарти аудиту 500-599 «Аудиторські докази». Міністерство фінансів України : офіційний веб-сайт. Дата оновлення: 27.12.2019. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhнародni-standarti-auditu> (дата звернення: 30.11.2020).

25. Міжнародні стандарти аудиту 700-799 «Аудиторські висновки та звітність». Міністерство фінансів України : офіційний веб-сайт. Дата оновлення: 27.12.2019. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhнародni-standarti-auditu> (дата звернення: 30.11.2020).

26. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 38. Законодавство. 86 Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. Дата оновлення: 27.12.2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050 (дата звернення: 30.11.2020).

27. Матієнко-Зубенко І.І. Внутрішній аудит: цифрова адаптація. Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту. ДВНЗ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. 2020. С. 434-437

28. Назаренко І. М., Назаренко О. В., Соколенко Л. Ф. Організаційно-методичні основи аудиторської перевірки зобов'язань і забезпечень підприємства. *БІЗНЕСІНФОРМ*. 2019. №6. С. 194-201

29. Нікольчук Ю. М., Рекрут'як О. С. Теоретичні аспекти управління грошовими коштами підприємства. *Збірник наукових праць Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту. Серія «Економічні науки»*. № 14. 2019. С.206-215.

30. Нікіфорова Л. О. Підходи до визначення сутності оборотних активів. Матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 14-23 березня 2018 р. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2018/paper/view/4316>.

(дата звернення 03.09.2023)

31. Огійчук М. Ф., Рагуліна. І. І., Новіков І. Т. Аудит : навчальний посібник. 4-те вид., перероб. і допов. Київ : Алерта, 2020. 852с

32. Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. Київ : Вісник, 2019. 120 с.

33. Постанова правління НБУ «Положення про ведення касових операцій в національній валюті в Україні» від 19.02.2001 № 72. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>. (дата звернення: 29.03.2023)

34. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність. Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. Дата оновлення 31.05.2022. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення 01.09.2023).

35. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг. Затверджена Правлінням Національного банку України від 29.07.2022 № № 163. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_29072022_163 (дата звернення: 26.08.2023)

36. Плаксієнко В.Я. Облік, оподаткування та аудит : навч. посіб. К. : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 509 с.

37. Плиса В.Й. Бухгалтерський облік: навчальний посібник для ст-ів ЗВО / В.Й. Плиса, З.П. Плиса. К. : Каравела, 2019. 560 с.

38. Плиса В. Й., Плиса З. П. Бухгалтерський облік : підручник. 2-ге

вид., випр. і доп. Л. : Видавництво ННВК „АТБ”, 2020. 440 с

39. Радіонова Н. Й. Особливості застосування комп'ютерних інформаційних систем для проведення аудиту / Н. Й. Радіонова, К. В. Цімох // Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості : матеріали І Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (17 листопада 2020 р., м. Київ) / за заг. ред. О. М. Ніфатової. Київ : КНУТД, 2020. С. 314-320.

40. Сайт «YouControl». URL: youcontrol.com.ua (дата звернення 03.09.2023)

41. Сиротенко Н. А. Підготовка, подання та аудит фінансової звітності: траєкторія змін. *Облік і фінанси*. 2018. №1 (79) С. 72-79.

42. Сікетіна Н. Г. Аналіз ефективності використання оборотних активів підприємства. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки)* : зб. наук. пр. Харків : НТУ «ХПІ», 2018. № 47 (1323). 155 С. 78-81.

43. Степанюк О. С. Особливості економічних процесів оборотності активів та ефективність їх використання. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2018. № 2 (25). С. 100–109.

44. Степанюк О. С. Сучасна система інформаційного забезпечення управління оборотними активами підприємств. *Вісник Хмельницького університету*. 2019. - № 3. С. 172–179.

45. Фінансовий аналіз : навч. посібник / уклад.: Н.Л. Марусяк. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.

46. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / [Скаска О.І., Виклюк М.І., Майор О.В., Тимчишин-Чемирис Ю.В. та ін.]. Львів: Растр-7, 2018. 414 с.

47. Фінансова звітність ПрАТ «Вінницький ОЖК» за 2022 р. URL: https://clarity-project.info/edr/00373758/finances?current_year=2022 (дата звернення: 26.08.2023)

48. Хом'як Р.Л., Цюцяк І. Л., Цюцяк А.Л. Організація та методика

аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2018. №263. С. 259-265.

49. Цимбалюк Л. Д. Організаційно-методичні аспекти обліку і контролю доходів. Збірник тез доповідей міжнародної науковопрактичної конференції (м. Полтава, 01.12.2020р.). Полтава: ЦФЕНД, 2020 С.114- 116.

50. Чемчикаленко Р.А., Сукрушева Г.О., Ткаченко А.Ю. Теоретичні основи управління фінансовим станом підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Випуск 27. С. 350–354.

51. Череп А. В., Кириченко Л. А. Проблеми визначення фінансового стану підприємств в умовах фінансової кризи. *Держава та регіони*. 2018. № 6. С. 233–236

52. Чернелевський Л. М. Управлінські інформаційні системи в прикладних програмних рішеннях: навч. посіб.; Нац. ун-т харч. технол. К.: НУХТ, 2018. 335 с.

ДОДАТКИ